

DECIZIE

13 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte :	Nicolae Gordilă
Judecători :	Liliana Catan
	Elena Covalenco
	Iurie Diaconu
	Ion Guzun

judecând, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail și de avocatului Veronica Pascal în numele inculpatului Basarab Rodion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016 în cauza penală în privința lui

Basarab Rodion Gheorghe, născut la 28.11.1978, originar și domiciliat în r-nul Cimișlia, satul Topala;

și

Basarab Mihail Gheorghe, născut la 10.03.1981, originar din r-nul Cimișlia, satul Topala, domiciliat în or. Cimișlia, str. Decebal, 37;

Termenul de examinare a cauzei:

- instanța de fond: 17.09.2013-03.11.2015;
- instanța de apel: 01.12.2015-13.04.2016;
- instanța de recurs: 02.08.2016-14.12.2016;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 3 noiembrie 2015, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Basarab Mihail Gheorghe:

- în baza art. 314 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal la 7 ani 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a fost stabilită lui Basarab Mihail Gheorghe pedeapsa definitivă sub formă de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani;

Potrivit prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal la pedeapsa stabilită lui Basarab Mihail Gheorghe a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătorei Cimișlia din 23.06.2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani și amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10 000 lei, care se vor executa de sine stătător;

Basarab Rodion Gheorghe:

- în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal la 7 ani și 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani;

Potrivit prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal la pedeapsa stabilită lui Basarab Rodion Gheorghe a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătorei Cimișlia din 11.07.2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 7 ani și 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de gestionare a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor pe termen de 3 ani și amendă în mărime de 600 unități convenționale ce constituie 12 000 lei, care se vor executa de sine stătător.

2. În fapt, inculpatul Basarab Rodion, în perioada de timp sfârșitul lunii noiembrie 2011 - iulie 2012, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate a cet. Ninicu Ion, folosindu-se de poziția vulnerabilă a acestuia, manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la muncă plătită, l-a recrutat și l-a transportat pe Ninicu Ion la stâna de ovine și capre, situată în extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia. Basarab Rodion l-a adăpostit pe Ninicu Ion la stâna din localitatea menționată, unde, l-a impus, contrar voinței sale, să presteze diferite lucrări, iar aproximativ după o săptămână de muncă, Basarab Rodion urmărind același scop al exploatării prin muncă și servicii forțate a lui Ninicu Ion, sub pretextul unor datorii neachitate de către Ninicu Ion, care ar fi rezultat din pierderea caprelor primite pentru

îngrijire, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, l-a silit să muncească, fără a-i achita salariul pentru munca prestată. Astfel, Basarab Rodion, creând pentru victimă datorii în mod nejustificat și știind că acesta nu le poate restitui, l-a impus la efectuarea muncii de îngrijire a oilor și caprelor și acordarea a altor servicii de îngrijire a teritoriului unde este amplasată stâna, fără a-l remunera pentru aceasta și i-a sechestrat și telefonul mobil de model „Nokia” cu costul de 1200 lei. Prin metodele menționate, Basarab Rodion l-a exploatat prin muncă și servicii forțate prestate în beneficiul său pe Ninicu Ion, iar de fiecare dată când Ninicu Ion fugea de la stână, îl aducea silit înapoi la stână, unde acționând cu același scop - de exploatare prin muncă neplătită și servicii forțate prestate în folosul său, în continuare, invocându-i despre existența unei datorii care nu a fost stinsă, amenințându-l cu aplicarea violenței și aplicând violența, exprimată prin aplicarea loviturilor cu pumnii și picioarele și cu un cablu peste diferite regiuni ale corpului, închizându-l de mai multe ori într-un frigider de pe teritoriul stânei, l-a ținut în servitute pe Ninicu Ion contrar voinței acestuia, l-a întreținut în condiții forțate de muncă neplătită și l-a obligat să presteze munca de îngrijire a ovinelor și caprelor și servicii de îngrijire a teritoriului unde este amplasată stâna.

Basarab Mihail, în luna ianuarie 2013, acționând împreună și de comun acord cu fratele său Basarab Rodion, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, s-a deplasat în s. Selemet, raional Cimișlia la domiciliul Mariei Chișleac, unde locuia Pușnei Vasile și folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a victimei, manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la muncă în calitate de cioban la stână, unde va fi bine plătit, l-a recrutat pe Pușnei Vasile. Ulterior, a doua zi, Basarab Rodion, acționând împreună și de comun acord cu fratele său Basarab Mihail, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, s-a deplasat în s. Selemet, raionul Cimișlia la domiciliu Mariei Chișleac, unde locuia Pușnei Vasile și folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a victimei, manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, l-a transportat pe Pușnei Vasile la stâna de oi din extravilanul satului Topala raionul Cimișlia. Ulterior, Basarab Mihail și Basarab Rodion, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, l-au adăpostit pe Pușnei Vasile în localul stânei de oi din extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia, apoi prin amenințarea cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, fără a-i achita salariul convenit, contrar voinței sale l-au impus la muncă forțată până la începutul lunii iunie 2013, când Pușnei Vasile a reușit să evadeze și să se ascundă timp de aproximativ o săptămână.

Ulterior, la 17.06.2013, Basarab Mihail și Basarab Rodion, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, s-au deplasat în s. Selemet, raionul Cimișlia la domiciliu Mariei Chișleac, unde locuia Pușnei Vasile și aplicând forța fizică, l-au urcat pe ultimul într-un automobil și l-au transportat forțat la stâna de oi din extravilanul s. Topala, raionul Cimișlia, unde prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viață și sănătatea persoanei, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, fără a-i achita salariu convenit, contrar voinței sale l-au impus la muncă forțată până la 27.06.2013, când a fost eliberat de către colaboratorii poliției.

Basarab Mihail, fiind învinuit în cauza penală nr. 2013515093, pornită la 19 iunie 2013 de către organul de urmărire penală al SUP a Centrului de Combatere a Traficului de persoane al INI al IGP al MAI de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 al. (2) lit. b) Cod penal - trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, în scop de exploatare prin muncă forțată, acțiuni săvârșite prin înșelăciune, abuz de poziția de vulnerabilitate a victimei, amenințare cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, care se afla spre examinare în fond în Judecătoria Cimișlia, dându-și seama și înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale criminale, având scopul determinării la depunerea declarațiilor mincinoase a părții vătămate Pușnei Vasile, la 10 ianuarie 2014 s-a deplasat în s. Selemet, raionul Cimișlia, unde în preajma unui magazin s-a întâlnit cu Pușnei Vasile căruia i-a promis că îi va oferi până la ședința de judecată suma de 2000 lei pentru a depune declarații mincinoase în favoarea sa în ședința de judecată și altă sumă de 2000 lei după darea declarațiilor în favoarea sa, astfel determinând pe partea vătămată Pușnei Vasile la depunerea declarațiilor mincinoase.

Basarab Mihail și Basarab Rodion, în luna februarie 2013, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, s-au deplasat în s. Ciucur Mingir, raionul Cimișlia la domiciliul lui Căpățîna Constantin și folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a victimei, manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale și prin starea sănătății, fiind bolnav cu diagnoza retardare mentală moderată, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la un loc de muncă bine plătit, l-au recrutat pe Căpățîna Ion, apoi l-au transportat la stâna de oi din extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia.

Ulterior, Basarab Mihail și Basarab Rodion, acționând împreună și de comun acord, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, l-au adăpostit pe Căpățîna Constantin în localul stânei de oi din extravilanul satului Topala raionul Cimișlia, apoi prin amenințarea cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice

nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, fără a-i achita salariul cuvenit, contrar voinței sale l-au impus la muncă forțată până la începutul lunii iunie 2013, când Căpățînă Constantin a reușit să evadeze.

3. Nefiind de acord cu sentința apeluri au declarat:

3.1 *avocatul Curtev Alexandr în interesele inculpatului Basarab Rodion și în interesele inculpatului Basarab Mihail*, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpaților.

În argumentarea apelurilor a invocat aceleași motive și anume:

- în cadrul cercetării judecătorești de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate probe suficiente pentru a demonstra vinovăției lui Basarab Rodion și Basarab Mihail în comiterea infracțiunilor, iar instanța de fond a adoptat o sentință bazată numai pe presupuneri;

- partea acuzării nu a prezentat careva probe prin care se demonstrează faptul că acțiunile inculpaților întrunesc elementele infracțiunii art.165 Cod penal, deoarece lui Ninicu Ion, Pușnei Vasile și Căpățînă Constantin, înainte de a fi angajați, le-au fost explicate condițiile de muncă, ei au convenit asupra salariului ce i se cuvine pentru munca prestată, ceia ce au fost respectate de inculpați și acceptate de părțile vătămate, care au declarat că s-au deplasat cu automobilul fraților Basarab, deoarece locul de muncă se afla în altă localitate la o distanță de 70 metri de satul Topala r-nul Cimișlia. Părțile vătămate aveau posibilitate reală de a comunica despre încălcarea drepturilor lor ocrotite de lege personal sau prin telefoane mobile, cu atât mai mult că pe teritoriul stânei veneau și alte persoane și anume colaboratori ai poliției, inspecției muncii, ceia ce a comunicat martorul Roșca Vasile și alți martori audiați în instanța, care au declarat că nu a văzut la părți vătămate careva leziuni corporale, nu au auzit ca Basarab Rodion să amenință pe cineva cu răfuială fizică, iar potrivit proceselor verbale ale Inspecției muncii Cimișlia întocmite în urma controalelor la stână ce aparține fraților Basarab s-a constatat că angajatorul nu informează în scris salariații despre părțile componente ale salariului, ceia ce confirmă faptul că părțile vătămate au fost remunerate pentru munca prestată;

- inculpatul Basarab Rodion la locul de trai se caracterizează pozitiv, potrivit caracteristicii eliberate de Primăria s. Topala la 05.10.2015, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, are loc permanent de trai și de muncă, la întreținere un copil minor, iar inculpatul Basarab Mihail la locul de trai se caracterizează pozitiv, potrivit caracteristicii eliberate de Primăria s. Topala la 05.10.2015, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru;

3.2 *avocatul Zaharia Procopie în interesele inculpaților Basarab Rodion și Basarab Mihail*, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Basarab Rodion și Basarab Mihail.

În argumentarea apelului declarat, avocatul Zaharia Procopie a invocat următoarele:

– instanța de judecată a calificat faptul, că inculpatul Basarab Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 314 alin. (1) Cod penal, adică determinarea părții vătămate Pușnei Vasile la depunerea de declarații mincinoase prin promisiune de oferire de bunuri, deși faptul dat nu și-a găsit confirmare direct în cadrul ședinței de judecată, reieșind din materialul probator al cauzei, și conținutul declarațiilor părții vătămate Pușnei Vasile, a martorului Roșca Vasile și Pușnei Ion date în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești acestea sunt contradictorii, iar instanța de judecată urma să dea aprecierea cuvenită tuturor circumstanțelor cazului, a motivării asupra faptului admiterii unor probe și respingerii altora, prin prisma respectării principiilor contradictorialității în procesul penal și a liberei aprecieri a probelor, astfel persoanei acuzate urmând în a-i fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale;

– nici o probă examinată în cadrul ședinței de judecată, nu indică direct asupra faptului, că Basarab Mihail împreună cu Basarab Rodion au comis traficul lui Pușnei Vasile și Căpățînă Constantin, și că Basarab Rodion a comis traficul lui Ninicu Ion în perioada noiembrie 2011-iulie 2012;

– partea vătămată Pușnei Vasile a menționat, că el benevol a mers să lucreze la Basarab Mihail, iar despre faptul, că acesta are nevoie de lucrători i-a menționat Roșca Vasile, el benevol s-a înțeles cu Basarab Mihail să-i achite salariul de 1500 lei pe lună, acest fapt a fost confirmat și de fratele lui Pușnei Vasile, Pușnei Ion;

– instanța de judecată urma să dea apreciere corectă în continuare veridicității mențiunilor lui Pușnei Vasile și Căpățînă Constantin asupra faptului maltratării acestora de către frații Basarab, de ce nu s-au adresat organelor de urmărire penală pe faptul dat, nu au fost supuși expertizării medico-legale privind constatarea gradului cărorva leziuni corporale pe cazul dat. Fără nici o apreciere din partea instanței de judecată a fost lăsată plângerea depusă prin intermediul lui Roșca Vasile din numele lui Pușnei Vasile, nefiind prezentă o careva semnătură de preîntâmpinare din partea acestuia (f.d. 4 din Vol. I);

- potrivit celor relatate de participanții la proces, părțile vătămate aveau posibilitate reală de a pleca de la stâna fraților Basarab;

– în cadrul examinării cauzei s-au constatat vădite contradicții în declarațiile martorilor date în cadrul ședinței de judecată, cu cele din cadrul urmăririi penale și anume Roșca Vasile, Chirilescu Angela, Iacoban Mariana, Storajov Vasile, care de fapt în marea majoritate confirmă că fiind angajați la frații Basarab la stâna de oi

nu au fost maltratați ei sau altcineva, nu erau ținuți forțat pentru a munci, fiind angajați ca ciobeni, li se procurau produse alimentare pentru a-și prepara hrană, aveau condiții unde să doarmă, și că Pușnei Vasile avea telefon mobil pentru contactare, aveau posibilitate reală de a se deplasa la magazine în sat după produse alimentare sau vin. S-au întâmplat cazuri când vița de vie a cetățenilor a fost păscută de caprele și oile ce aparțin fraților Basarab;

– urmau în a fi apreciate critic declarațiile date de către martorii Pușnei Ion, fratele lui Pușnei Vasile, Chișleac Maria, Codreanu Nina, Ninicu Nicolae acestea fiind rude între ei, frați, verișori, nepoți ale părților vătămate;

– declarațiile martorului Răcilă Ion nu au fost apreciate obiectiv, acesta a confirmat instanței, că vița de vie a fost păscută de caprele ce aparțin fraților Basarab, și a aflat de la lucrătorii stânei, că responsabil în acea zi de pășterea acestora a fost Pușnei Vasile, care i-a recunoscut faptul dat, urmând astfel să-i fie restituit prejudiciul produs, Pușnei Vasile menționând că nu dispune de surse financiare pentru a recupera prejudiciul, dar semnând pe recipisa privind restituirea a câte 1000 de lei pe lună în sumă totală de 3000 lei prejudiciul cauzat;

3.3 inculpatul Basarab Rodion, care a solicitat casarea sentinței, deoarece se consideră nevinovat. Careva motive în argumentarea apelului nu a prezentat;

3.4 în interesele inculpatului Basarab Rodion a depus apel suplimentar avocatul Pascal Veronica, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui, deoarece nu s-a constata existența faptei infracțiunii.

În argumentarea apelului declarat a invocat:

– la 27.06.2013 (f.d. 42) inculpatul a fost pus sub bănuială în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.2 lit. d), iar la 28.06.2013 a fost pus sub învinuirea pe același articol;

– instanța urma să țină cont de prevederile art. 113 Cod penal, potrivit cărora stipulările din rechizitoriu să fie raportate la circumstanțele incriminate în speță Rechizitoriu de învinuire este pe alin. 2 lit. b), iar învinuirea adusă în baza ordonanței în alin. 2 lit. d) și constituie o încălcare a art. 6 p. 1 CEDO.

– organul de urmărire penală și instanța e judecată au admis încălcarea prevederilor art. 281 Cod de procedură penală deoarece au înaintat o învinuire neclară, ne concretă și declarativă, fapt ce contravine și prevederilor art. 7 Cod de procedură penală;

– din interpretarea dispozițiilor art. 165 Cod penal rezultă că infracțiunea este realizată prin întrunirea cel puțin a 5 categorii de acțiuni: recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane. Acțiunile trebuie să fie comise în scop de exploatarea comercială, prin muncă sau servicii forțate în sclavie etc..

Poate fi încriminată infracțiunea numai dacă a existat intenția directă, fapt care nu a fost probat de acuzare și care nu s-a confirmat prin declarațiile martorilor, or cele relatate de părțile vătămate pot fi încadrate numai în raporturi de muncă civile, sau în cel mai rău caz în art. 168 Cod penal (munca forțată), mai mult ca atât declarațiile date de ultimii sunt contradictorii, fapt demonstrat prin procesele-verbale de confruntare și urmează a fi criticate și sub aspectul neelucidării contradicțiilor dintre declarațiile martorilor și părților vătămate;

- un litigiu de muncă a fost transformat vădit intenționat în infracțiune, analizând toate probele în ansamblu s-a constatat încălcarea și art. 10 Codul muncii - nu a fost respectată obligația să asigure salariaților condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de protecție și igienă a muncii. Pentru aceste abateri, atât IF cât și IM stabilesc sancțiuni angajatorului și nicidecum nu este rolul sau sarcina OUP de a interveni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016 au fost respinse apelurile declarate, ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Concluzia instanței de apel a fost constatată din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării.

Colegiul Penal a considerat că declarațiile inculpaților Basarab Rodion și Basarab Mihail precum că dâșii nu au comis fapte infracționale, nu corespund adevărului, sunt mincinoase și sunt făcute în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, deoarece se combat de întreaga sistemă de probe analizate, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele și anume:

- *declarațiile părților vătămate Pușnei Vasile, Căpățînă Constantin, Ninicu Ion, declarațiile succesoriului părții vătămate Căpățînă Constantin, Căpățînă Ion, a martorilor Foșnet Ion, Chișleac Maria, Chirilescu Angela, Roșca Vasile, Răcilă Ion, Iacoban Mariana, Carpenco Tatiana, Codreanu Nina, Ninicu Nicolae, Roșca Valerii, Gherman Gheorghe, inclusiv și materiale cauzei:*

- *plângerea lui Pușnei Vasile nr. 25 din 11.01.2014, conform căruia Pușnei Vasile a solicitat organele de drept să ia măsurile cuvenite cu Basarab Mihail, care la data de 10.01.2014, între orele 16:00 - 17:00 prin intermediul lui Roșca Vasile i-a propus suma de 2000 lei până și suma de 2000 lei după ședințele de judecată pentru a depune declarații mincinoase în favoarea sa /f.d. 4/;*

- *plângerea lui Ninicu Ion nr. 50 din 22.01.2014 /f.d. 4/;*

- nota informativă parvenită de la DASPF Cimișlia și ancheta socială din 10.02.2014 în privința lui Ninicu Ion /f.d. 14-17/;

- răspunsul Inspecției Muncii, în cadrul căruia este stipulat că Căpățînă Constantin activează la ferma condusă de către frații Basarab din s. Topala raionul Cimișlia. Totodată a fost menționat că Căpățînă Constantin nu a fost angajat oficial prin încheierea contractului de muncă, durată zilnică a timpului de muncă depășește 12 ore prin ce se încalcă drepturile muncitorilor, muncitorii nu sunt informați în scris despre salariul primit, de către angajator, nu a fost stabilită o durată redusă a timpului de muncă de 30 ore pe săptămână, dat fiind faptul că Căpățînă Constantin este invalid de gradul II din copilărie /f.d. 23/;

- copia procesului verbal de control 020087, întocmit de către Inspecția Muncii r. Cimișlia în privința lui Basarab Rodion /f.d. 26-35/;

- ancheta socială a lui Căpățînă Constantin, prin care se adeverește faptul că Căpățînă Constantin face parte din familie social vulnerabilă și este invalid de gradul II din copilărie /f.d. 44-49/;

- raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 623a - 2013 a cet. Căpățînă Constantin, conform căruia se indică că acesta are „retardare mentală moderată” și el poate corect recepționa evenimentele ce au loc cu el, putea percepe acțiunile asupra sa și poate reda aceste evenimente și în momentul exploatării nu putea să opună rezistență /f.d. 67-80/;

- adresare la telefonul poliției 902 de la Căpățînă Ion, referitor la faptul că la data de 16.08.2013 aproximativ la orele 20:00 - 21:00 a fost amenințat de către frații Basarab Rodion și Mihail cu răfuiala fizică, pentru că a depus plângere în privința lor referitor la faptul că ei nu s-au achitat cu fratele lui Constantin /f.d. 75-80/;

- procesul-verbal de confruntare efectuată între Pușnei Vasile și Basarab Mihail din 09.07.2013, /f.d. 155-166/;

- procesul-verbal de confruntare efectuată între Pușnei Vasile și Basarab Rodion din 11.07.2013 /f.d. 161-166/;

- procesul-verbal de confruntare efectuată între Pușnei Ion și Basarab Rodion din 18.07.2013 /f.d. 167-169/;

- procesul-verbal de confruntare efectuată între Chișleac Maria și Basarab Mihail din 18.07.2013 /f.d. 170-171/;

- procesul-verbal de confruntare efectuată între Chișleac Maria și Basarab Rodion din 18.07.2013 /f.d. 171-173/;

- procesul-verbal de confruntare efectuată între Pușnei Ion și Basarab Mihail din 18.07.2013 /f.d. 174-175/;

- informația parvenită de la Primăria s. Selemet raionul Cimișlia cu privire la evaluarea stării sociale a părții vătămate Pușnei Vasile, /f.d. 17-18/;

- *informația parvenită de la Inspectoratul de Stat al Muncii, Inspecția teritorială de Muncă Cimișlia cu privire la efectuarea unui control la stâna lui Basarab Rodion /f.d. 182/.*

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Basarab Rodion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: *trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă sau servicii forțate, săvârșită prin: înșelăciune și abuz de vulnerabilitate, amenințare cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, inclusiv prin răpire, prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, de către o persoană care anterior a săvârșit o faptă prevăzută la alin. (1), asupra a două persoane, de două persoane și vinovăția inculpatului Basarab Mihail în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal - trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă sau servicii forțate, săvârșită prin: înșelăciune și abuz de vulnerabilitate, amenințare cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, inclusiv prin răpire, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil; asupra a două persoane, de două persoane și art. 314 alin. (1) Cod penal - determinate părții vătămate Pușnei Vasile la depunerea de declarații mincinoase prin promisiune de oferire de bunuri.*

Argumentele invocate în cererile de apel depuse de apărători în interesele inculpaților, precum că, sentința instanței de fond este ilegală, cu caracter formal, cu aprecierea unilaterală a probelor, bazată pe presupuneri, se combat prin însuși conținutul sentinței care corespunde prevederilor art. 389 Cod de procedură penală și cuprinde analiza în parte și în cumul a probelor cercetate în ședința de judecată, argumentând încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților.

Conform explicațiilor oferite în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 37 din 22.11.2004 cu modificările din 22.12.2008 „cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii”, instanța de apel a menționat că, se desprind 3 elemente obligatorii ale traficului de ființe umane, care raportate la fapta incriminată în prezenta cauză penală au următorul conținut:

- acțiuni infracționale: *recrutarea, transportarea și adăpostirea, primirea;*
- în scop de: *exploatare prin muncă sau servicii forțate;*

- realizate prin următoarele mijloace: *înșelăciune și abuz de vulnerabilitate, amenințare cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei;*

Astfel, constatându-se că, în acțiunile inculpaților Basarab Rodion și Basarab Mihail se regăsesc modalitățile de desfășurare a laturii obiective a infracțiunii incriminate. or, conform declarațiilor inculpaților, părților vătămate și a martorilor audiați în cadrul examinării procesului penal, precum și, potrivit materialelor cauzei penale, s-a adevărit că inculpații Basarab Rodion și Basarab Mihail, prin înșelăciune, au profitat de starea de vulnerabilitate a părților vătămate pe care i-au recrutat, transportat și adăpostit în scop de a-i exploata prin muncă, stabilindu-le datorii în mod nejustificat, amenințându-i cu aplicarea și aplicând violența fizică și psihică fără a-i remunera, i-au impus la muncă forțată, contrar voinței acestora, din care cauză părțile vătămate au fugit de la stâna, unde erau adăpostiți, fiind reînțorși la stână de către inculpați forțat, iar Ninicu Ion a fost privat și de libertate pentru câteva zile.

Toate argumentele din apelurile apărătorilor cu privire la lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii de trafic de ființe umane, nu pot fi reținute ca întemeiate, or prima instanță s-a expus asupra existenței și motivării fiecărui element în parte, excluzând din învinuirea înaintată circumstanțele care nu și-au găsit confirmare în materialul probatoriu cercetat în cadrul examinării cauzei.

Versiunea părții apărării cu privire la faptul că în acțiunile inculpaților nu se regăsește recrutarea părților vătămate, deoarece inculpații explicau acestora condițiile de muncă, sarcinile ce urmează a fi îndeplinite și salariul ce li se cuvine pentru munca prestată, pentru ca ulterior acestea să evolueze în raporturi de dreptul muncii, nu au fost apreciată ca plauzibilă de către instanța de apel, or, însuși prin descrierea și prezentarea condițiilor de muncă favorabile și promiterea unei remunerări lunare pentru serviciul prestat, a prezentat o recrutare a părților vătămate pentru a-și da acordul la acțiunile ulterioare ale inculpaților. În acest sens, recrutarea s-a manifestat prin selectarea victimei, atragere și angajare acesteia, care prezintă activitatea de început, etapa inițială, după care vor urma celelalte, cum ar fi transportarea, care s-a realizat prin deplasarea părților vătămate cu automobilul inculpaților dintr-un loc în altul în perimetrul unui stat, adică de la domiciliul acestora până la stâna aflată în extravilanul satului Topala, raionul Cimișlia, loc unde au fost adăpostiți.

De asemenea, versiunea invocată în apelul apărătorilor privind existenței unor raporturi de muncă între inculpați și părțile vătămate, nu a fost reținută ca justificată de către instanța de apel, ori, între aceste părți nu au fost încheiate contracte de muncă, nu erau achitați lunar, salariul nu avea un quantum fix, nu se

ducea o contabilitate a achitării salariilor, nu se eliberau bonul de informare a componentele salariului lunar.

Totodată, potrivit declarațiilor părților vătămate frații Basarab le-au propus un loc de muncă plătit și în condiții bune, însă în realitate părțile vătămate nu au fost remunerate, cu excepția remunerării parțiale ale lui Căpățînă Constantin, în timpul muncii fiind agresați fizic și amenințați cu aplicarea forței fizice pentru a-i exploata prin muncă. Prin urmare, inculpații prin înșelăciune au determinat părțile vătămate să muncească la stâna de oi și capre, iar ulterior îi mențineau la locul de muncă prin amenințarea cu aplicarea violenței sau cu aplicarea violenței nepericuloase, exploatându-i prin muncă.

Instanța de apel a remarcat că, lipsa leziunilor corporale pe suprafața corpului părților vătămate nu echivalează cu achitarea inculpaților, or acestora li se incriminează „amenințare cu aplicarea și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei”, care și-au găsit confirmare deplină în declarațiile părților vătămate Pușnei Vasile, Căpățînă Constantin și Ninicu Ion și parțial în declarațiile martorilor Roșca Vasile, Căpățînă Ion, Chirilescu Angela, Gherman Gheorghe, Chișleac Maria ș.a.

De asemenea, părțile vătămate Pușnei Vasile, Căpățînă Constantin și Ninicu Ion au declarat în instanța de fond că nu se adresau cu plângeri la colaboratorii de poliție sau persoanele care vizitau stâna, deoarece se temeau de inculpați. Din aceleași motiv de frică, părțile vătămate au încercat să evadeze de câteva ori, întorcându-se acasă și declarând rudelor că nu se întorc la stână, deoarece nu se achită salariul, iar Basarab Rodion și Basarab Mihail se comportă urât cu ei, îi maltratează, însă nu depuneau plângere la poliție din motiv că se temeau că inculpații vor aplica violența fizică.

Argumentele apelanților cu privire la declarațiile unor martori prin care se confirmă că inculpații nu au aplicat violența fizică și psihică față de părțile vătămate care munceau la ei, nu foloseau careva amenințări în adresa lor sau doar o singură dată au lovit partea vătămată care se făcea vinovată că nu și-a îndeplinit bine atribuțiile, Colegiul a menționat că acestea nu pot servi motive de justificare a nevinovăției inculpaților și ca temei de achitare a acestora, ori acestea se combat prin declarațiile părților vătămate și a altor martori, și nu coroborează în totalitate cu ansamblu probelor analizat mai sus, ci doar prezintă o prezentare factologică a celor întâmplute, fără a confirma contrariul.

Solicitarea apelantului Zaharia Procopie privind aprecierea critică a declarațiilor martorilor Pușnei Ion, Chișleac Maria, Codreanu Nina și Ninicu Nicolae, deoarece aceștia sunt rude apropiate cu părțile vătămate, instanța de apel nu a reținut-o ca întemeiată, or martorii au depus declarații cu prevenirea despre răspunderea pentru darea declarațiilor intenționat false potrivit art. 352¹ Cod penal,

iar factorul de rudenie a martorilor cu părțile vătămate nu prezintă temei de a nu admite ca probe declarațiile acestora sau de a le aprecia ca neveridice.

Din analiza cumulară a probelor, instanța de apel a considerat demonstrat faptul că, partea vătămată Ninicu Ion, a fost recrutat, transportat, adăpostit de Basarab Rodion, iar părțile vătămate Căpățînă Constantin și Pușnei Vasile au fost recrutați, transportați, adăpostiți de inculpații Basarab Rodion și Basarab Mihail în satul Topala, raionul Cimișlia la stâna de ovine și capre ce le aparține acestora, în vederea exploatării prin muncă și anume prin înșelăciune, sub pretextul oferirii unui loc de muncă decent, plătit, abuzându-se de poziția de vulnerabilitate a acestora, astfel fiind selectată anume persoana care are o situație precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, aceștia ne fiind angajați în câmpul muncii, fiind lipsiți de resurse sociale, fiind din familie cu situație materială dificilă, iar Căpățînă Constantin fiind vulnerabil și din cauza bolii mentale.

Prima instanță a specificat că, starea de vulnerabilitate a părților vătămate, precum și faptul că inculpații Basarab Rodion și Basarab Mihail cunoșteau despre aceasta, a fost probată în ședința de judecată prin declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată. Inclusiv părțile vătămate au indicat expres că Basarab Rodion și Basarab Mihail i-a asigurat că vor fi angajați în câmpul muncii, vor fi asigurați cu hrană și adăpost și vor avea un venit stabil.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul apelantului Zaharia Procopie privind nedemonstrarea vinovăției inculpatului Basarab Mihail în baza art. 314 alin. (1) Cod penal, care nu și-a găsit confirmare în cadrul ședinței de judecată, luând în considerare că acest fapt a fost confirmat direct și expres de către partea vătămată Pușnei Vasile, martorul Roșca Vasile și Pușnei Ion în ședința de judecată a instanței de fond, declarațiile cărora sunt consecvente, corespund celor oferite la urmărirea penală și nu prezintă temei de a pune la îndoială veridicitatea acestora.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75, 61 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celor vinovați, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților.

5. Recursuri ordinare împotriva deciziei declară:

5.1 *avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Mihail Basarab pe motiv că faptele acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii.*

În motivarea recursului indică aceleași motive ca și în apel descrise la pct.3.2 din prezenta decizie, suplimentar invocând că prin învinuirea adusă de către organul de urmărire penală, cât și a concluziilor constatate de către instanța de fond menținute de către instanța de apel în privința calificării acțiunilor lui Mihail Basarab o consideră absolut una pripită, incorectă, bazată pe presupuneri, or, nici un martor audiat, a căror declarații au stat la baza învinuirii aduse lui Mihail Basarab și nici o altă probă administrată în cadrul dosarului menționat nu a demonstrat direct vinovăția inculpatului. La caz instanța de apel urma să dea o apreciere adecvată a obiectului juridic nemijlocit, a laturii obiective și subiective, dacă fapta a fost comisă de inculpat sau nu, dacă fapta acestuia întrunește componentele de infracțiune, a fost sau nu dovedită vinovăția acestuia de cele înscrinate pentru ca în final să fie constatată o concluzie corectă, de achitare.

5.2 *avocatul Veronica Pascal în numele inculpatului Basarab Rodion*, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului invocă:

- poate fi înscrimată infracțiunea numai dacă a existat intenția directă, fapt care nu a fost probat de acuzare și contrar declarațiilor martorilor, care nu au fost apreciate ca probe nici de instanța de fond, nici de instanța de apel;

- din interpretarea dispozițiilor art. 165 Cod penal rezultă că infracțiunea este realizată prin întrunirea cel puțin a 5 categorii de acțiuni: recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane. Acțiunile trebuie să fie comise în scop de exploatarea comercială, prin muncă sau servicii forțate în sclavie etc.. Poate fi înscrimată infracțiunea numai dacă a existat intenția directă, fapt care nu a fost probat de acuzare și care nu s-a confirmat prin declarațiile martorilor, or cele relatate de părțile vătămate pot fi încadrate numai în raporturi de muncă civile, sau în cel mai rău caz în art. 168 Cod penal (munca forțată), mai mult ca atât declarațiile date de ultimii sunt contradictorii, fapt demonstrat prin procesele verbale de confruntare și urmează a fi criticate și sub aspectul neelucidării contradicțiilor dintre declarații martorilor și părților vătămate;

- instanța urmează să țină cont de prevederile art. 113 Cod penal prin care este necesar că stipulările din rechizitoriu să fie raportate la circumstanțele înscrinate. În speță este un rechizitoriu de învinuire pe alin. 2 lit. b), iar învinuirea adusă în baza ordonanței în alin. 2 lit. d), care este o încălcare a art. 6 p. 1 CEDO;

- organul de urmărire penală și instanța e judecată au admis încălcarea prevederilor art. 281 Cod de procedură penală deoarece au înaintat o învinuire neclară, ne concretă și declarativă, fapt ce contravine și prevederilor art. 7 Cod de procedură penală;

6. Procurorul în baza art. 431 alin.(1) pct.1)¹ Cod de procedură penală prin referința asupra recursurilor declarate, solicită respingerea acestora deoarece temeiurile de casare invocate de recurent nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate, or din textul deciziei rezultă că instanța de apel a analizat obiectiv probele administrate, hotărîrea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și care corespunde prevederilor art.414,417 Cod de procedură penală

7. Judecînd recursurile ordinare și verificînd legalitatea hotărîrilor atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecînd recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărîrii atacate, cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art.art. 414, 415 Cod de procedură penală, judecînd apelul, instanța de apel este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să argumenteze decizia adoptată invocînd temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întru totul respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

Hotărîrile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atît în fapt, cît și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărîrilor pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărîrii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6), 384 alin. (3), (4), 413 Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzei în prima instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința

de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

În primul rând, în urma celor citate supra, Colegiu reține că instanța de apel și-a motivat soluția fără a face o analiză a tuturor probelor în ansamblu care dovedesc sau nu vinovăția inculpaților, fiind efectuată doar o apreciere vagă a acestora, ignorând prevederile art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, care indică că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probelor, a coroborării lor.

Colegiul evidențiază că instanța de apel deși a descris declarațiile martorilor audiați în instanța de fond, nu a intrat în esența lor și fără a concretiza unele aspecte de fapt care rezultă din acestea.

Totodată, potrivit apelurilor declarate se evidențiază că autorii acestora menționează de contradicțiile declarațiilor martorilor Roșca Vasile, Chilrilescu Angela, Iacobina Mariana, Storojov Vasile cât și a părților vătămate date în instanța de fond de cele la urmărirea penală, or, Colegiul, verificând, într-adevăr constată divergențele menționate, chiar și martorii audiați în instanța de fond cu lux de amănunte menționează despre faptul cum au dat declarații la urmărirea penală și că acestea diferă de cele date în instanța de fond, însă instanța de apel a omis cele menționate la acest capitol de către apelanți, neverificând existența acestor divergențe ci doar s-a rezumat la cele constatate de către instanța de fond, fără a înlătura divergențele acestor declarații.

În al doilea rând, pe episoadele de trafic de ființe umane, Colegiul evidențiază că în învinuirea înaintată inculpaților în baza acestui articol, se regăsește și norma art.168 Cod penal (red.1961), or o învinuire neclară, ne concretă și declarativă contravine prevederilor art. 7 Cod de procedură penală.

De asemenea referindu-ne la norma citată, alta de cât cea în baza căreia au fost recunoscuți vinovați inculpații, instanța de recurs atestă că la încadrarea menționată s-a referit și avocatul Veronica Pascal în apelul său, însă instanța de apel a omis să se expună asupra acestui motiv, ca de alt fel ignorând și afirmațiile apelanților referitor la actul de control al Inspecției muncii nr.131 din 06.08.2013 potrivit căreia s-a stabilit că: „ ... *peroanele sunt angajate fără contract de muncă nu se duce tabelarea orelor de muncă, are loc achitarea salariului însă cu încălcarea prevederilor art.142 Codul muncii...* ”.

Totodată, munca sau serviciile forțate pot să reprezinte obiectul imaterial al infracțiunii specificate la art.165 Cod penal, însă, în acest caz, se are în vedere numai munca sau serviciile forțate care constituie realizarea scopului infracțiunii art.165 Cod penal, or, dacă scopul acțiunii principale din cadrul infracțiunii art.165 Cod penal își găsește realizarea, exploatarea victimei urmează a fi calificată de sine stătător, conform art.166-168 Cod penal. Nu în toate cazurile, infracțiunea de muncă forțată este precedată de comiterea infracțiunii prevăzute la art.165 Cod penal.

Tot la acest capitol, Colegiul reține că, instanța de fond deși descrie în sentință conținutul acțiunilor principale și celor adiacente din cadrul infracțiunii specificate la alin (1) art. 165 Cod penal, cât și a scopului special, însă nu le adopta pe toate la condițiile din speță, fiind doar o încercare în acest sens, instanța nu a intrat în esența acestor acțiuni, avînd o idee preconcepută de a fi adoptate speței date, idee preluată și de către instanța de apel, or apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, legea prevede posibilitatea ca instanța să dea o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe. Efectul devolutiv nu promovează o reeditare de către instanța de apel a judecării care a avut loc în prima instanță, ci o nouă judecată, cu caracter autonom, care are ca obiect reexaminarea acelor dispoziții din hotărîre, care au fost greșit soluționate.

Astfel, cât privește recrutarea Colegiul reține că, părțile vătămate în speță au fost angajate (sinonim al recrutării) la muncă, în calitate de ciobeni, nu prin înșelăciune, violență, amenințarea cu violență etc. Chiar dacă ulterior inculpații au recurs la asemenea procedee, ele nu vor fi în legătură cauzală cu angajarea (recrutarea), prin urmare va lipsi intenția unică complexă, caracteristică unei infracțiuni complexe. Transportarea părților vătămate la locul de muncă a fost liberă, dependentă de conduita acestora, iar adăpostirea lor într-un loc ferit pentru a nu fi descoperiți de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care

ar putea denunța traficul, la caz nu s-a constatat, iar instanțele de fond au atribuit această acțiune inculpaților.

În al treilea rînd, referitor la învinuirea înaintată inculpatului Basarab Mihail în baza art. 314 Cod penal, Colegiul lecturînd declarațiile părții vătămate Pușnei Vasile (f.d.169-173, v.5), a martorilor Roșca Valeriu (f.d.196-200, v.5) și Roșca Vasile (f.d.2-4, v.6) și declarațiile date de către aceștia în cadrul urmăririi penale, de asemenea evidențiază divergențe, or nu este clar pentru ce Basarab Mihail i-a propus suma de 4000 lei lui Pușnei Vasile, cînd ultimul, potrivit declarațiilor date în instanța de fond, a estimat suma de 4000 lei pentru lucru efectuat timp de 4 luni la stîină.

În concluzie, Colegiul constată, că instanța de apel și-a argumentat soluția de condamnare fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității acesteia, și deși instanța de apel a menționat prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a respectat anume aceste prevederi la adoptarea deciziei recurate.

Instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, a susținut poziția instanței de fond în ce privește aprecierea probelor, acceptînd niște concluzii de ordin general, cu privire la conținutul declarațiilor martorilor și părților vătămate, precum și probelor materiale expuse mai sus.

În speță, instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și menționate în cererile de apel, în baza evaluării proprii, juste, a probelor administrate în cadrul urmăririi penale, a celor readministrate în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate la etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților la această fază procesuală, și ca urmare să rețină corect starea de fapt, vinovăția sau nevinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor acestuia. În viziunea Colegiului, erorile procesuale admise de către Curtea de Apel cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod procedură penală, întrucît asemenea erori nu pot fi corectate în instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care expres prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să examineze cauza în raport cu legislația și practica națională, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să țină cont de

motivele casării hotărîrii recurate indicate în decizia instanței de recurs, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, și ca urmare să se expună în modul cuvenit asupra prezenței sau lipsei vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și ca urmare să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată potrivit prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Zaharia Procopie în numele inculpatului Basarab Mihail și de avocatului Veronica Pascal în numele inculpatului Basarab Rodion, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui Basarab Rodion și Basarab Mihail și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 10 ianuarie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun